

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA

17575 *Reial decret 1363/2010, de 29 d'octubre, pel qual es regulen supòsits de notificacions i comunicacions administratives obligatòries per mitjans electrònics en l'àmbit de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.*

La Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, ha suposat un avanç definitiu en la construcció i la implantació de l'Administració pública electrònica perquè considera els mitjans electrònics com els preferents per a comunicacions entre les diferents administracions públiques i reconeix el dret dels ciutadans a utilitzar-los en les seves relacions amb l'Administració.

Aquesta mateixa Llei 11/2007, de 22 de juny, permet establir per reglament l'obligació de relacionar-se amb l'Administració només a través de mitjans electrònics a les persones jurídiques i a les persones físiques que, ateses les seves circumstàncies, es pot entendre que tenen garantit l'accés i la disponibilitat dels mitjans tecnològics necessaris.

Aquesta previsió legal ha estat objecte d'un doble desplegament.

D'una banda, en l'àmbit administratiu general, el Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desplega parcialment la Llei 11/2007, de 22 de juny, a l'article 32, després de disposar que l'obligatorietat de comunicar-se per mitjans electrònics amb els òrgans de l'Administració General de l'Estat o els seus organismes públics vinculats o que en depenen es pot establir mitjançant una ordre ministerial, precisa que aquesta obligació pot comprendre la pràctica de notificacions administratives per mitjans electrònics.

El mateix Reial decret desplega a l'article 38 la notificació mitjançant la posada a disposició del document electrònic a través d'una adreça electrònica habilitada, preveient que hi haurà un sistema d'adreça electrònica habilitada per practicar aquestes notificacions que quedarà a disposició de tots els òrgans i organismes públics vinculats o dependents de l'Administració General de l'Estat que no estableixin sistemes de notificació propis.

D'altra banda, en l'àmbit tributari, el Reial decret 1/2010, de 8 de gener, ha introduït en el nou article 115 bis del Reglament general de les actuacions i els procediments de gestió i inspecció tributària i de desplegament de les normes comunes dels procediments d'aplicació dels tributs una habilitació específica a les administracions tributàries per acordar l'assignació d'una adreça electrònica per practicar notificacions a determinats obligats tributaris, de manera que després de la publicació oficial de l'acord d'assignació, i prèvia comunicació d'aquest acord a l'obligat tributari, l'Administració tributària corresponent practicarà, amb caràcter general, les notificacions a l'adreça electrònica. Aquest mateix precepte precisa que, en l'àmbit de competències de l'Estat, l'assignació de l'adreça electrònica per l'Agència Estatal d'Administració Tributària així com el seu funcionament i extensió a la resta de l'Administració tributària estatal s'ha de regular per ordre del Ministre d'Economia i Hisenda.

No obstant aquesta habilitació per al desplegament per ordre ministerial, es considera convenient que la regulació del marc general de l'establiment de l'obligatorietat d'ús de mitjans electrònics en les relacions amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària, atesa l'estreta relació de les notificacions amb el dret de defensa, es porti a terme mitjançant un reial decret aprovat en Consell de Ministres.

Així mateix, tot i la possibilitat que s'atorga a les administracions tributàries per establir sistemes electrònics de notificació propis, s'ha considerat més oportú que l'Agència Estatal d'Administració Tributària s'adherís al sistema d'adreça electrònica habilitada que existeix amb vocació de generalitat en l'àmbit de l'Administració de l'Estat, previst a l'article 38.2 del Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, respectant alhora tots els drets i garanties dels obligats tributaris que respecte de les notificacions en adreça electrònica estableix amb caràcter especial la normativa reglamentària tributària.

L'opció reglamentària per aquest específic sistema d'adreça electrònica habilitada simplifica el règim que preveu l'article 115 bis del Reial decret 1065/2007, de 27 de juliol, ja que fa innecessària la publicació oficial de l'acord d'assignació per l'Agència Estatal d'Administració Tributària, sens perjudici de la necessària comunicació d'aquest acord a l'obligat tributari abans de la pràctica de notificacions a l'adreça electrònica habilitada.

II

L'àmbit objectiu del Reial decret està recollit a l'article 3.

L'article estableix l'obligació d'utilitzar mitjans electrònics en les comunicacions i notificacions que hagi d'efectuar l'Agència Estatal d'Administració Tributària a les persones i entitats compreses en l'àmbit subjectiu del Reial decret en les seves actuacions i procediments tributaris, duaners i estadístics de comerç exterior i en la gestió recaptatòria dels recursos d'altres ens i administracions públiques que té atribuïda o encomanada.

Després d'això, a l'apartat segon, preveu una sèrie de supòsits en què es permet que aquestes notificacions i comunicacions es facin per mitjans no electrònics. Aquesta possibilitat respon fonamentalment a l'opció elegida per l'interessat que ha comparegut de forma espontània a les oficines administratives o a raons d'eficàcia de l'actuació administrativa. Aquest últim supòsit és el que es mereix destacar ja que està relacionat amb la inevitable demora que comporta el transcurs dels deu dies que concedeix la normativa per accedir a la comunicació o notificació electrònica des de la seva posada a disposició a l'adreça electrònica habilitada. La concessió d'aquest termini a vegades pot impedir realitzar en el temps escaient les actuacions de l'Administració tributària, cosa que perjudica —o fins i tot elimina— l'eficàcia de l'acte de què es tracta. Aquest resultat es produiria en tots els casos en què l'Administració tributària hagués de practicar per via electrònica una comunicació o notificació per a la realització d'actuacions que, d'acord amb la norma que les regula, tenen un caràcter immediat o s'han de dur a terme amb una celeritat tal que resulta incompatible amb una demora de deu dies per a la pràctica de la notificació. Aquesta demora encara és més injustificable quan la notificació no electrònica es pot practicar de forma immediata i personal a l'obligat tributari o al seu representant que estan en contacte de forma presencial amb l'Administració tributària, com passa, per exemple, en el curs de les actuacions de comprovació o inspecció. Per tant, per evitar que aquesta demora associada a la pràctica de la notificació electrònica pugui perjudicar o eliminar l'eficàcia de les actuacions de la hisenda pública, s'ha permès a l'Administració tributària optar per la notificació no electrònica en tots els casos en què la comunicació o notificació electrònica sigui incompatible amb la immediatesa o celeritat que requereixi l'actuació administrativa per assegurar-ne l'eficàcia.

A l'apartat tercer, l'article estableix una altra sèrie de supòsits en què en cap cas es permet que s'efectuïn a l'adreça electrònica habilitada notificacions i comunicacions (així, quan raons tècniques impedeixin la conversió en format electrònic, quan s'hagin de practicar mitjançant personal o una altra forma no electrònica per imposició de la normativa específica, o quan es tracti de procediments electrònics que tenen una regulació específica). Dins d'aquestes comunicacions i notificacions que no es poden efectuar a l'adreça electrònica habilitada s'inclouen les que efectui l'Agència Estatal d'Administració Tributària en la tramitació de les reclamacions econòmicoadministratives, ja que aquestes comunicacions i notificacions no les ha d'efectuar en el si d'actuacions i procediments tributaris, duaners i estadístics de comerç exterior ni en la gestió recaptatòria dels recursos d'altres ens. Les comunicacions i notificacions esmentades, com que s'han d'efectuar en la tramitació de les reclamacions econòmicoadministratives, s'han d'ajustar a la regulació que contenen sobre aquestes la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i el Reial decret 520/2005, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament en matèria de revisió en via administrativa, i per això queden fora de l'àmbit del present Reial decret.

III

L'àmbit subjectiu del Reial decret està recollit a l'article 4.

De conformitat amb els articles 27.6 de la Llei 11/2007, de 22 de juny, i 115 bis del Reial decret 1065/2007, de 27 de juliol, les concretes persones jurídiques i entitats a les quals s'imposa l'obligació de rebre per mitjans electrònics les comunicacions i notificacions que en l'exercici de les seves competències els adreça l'Agència Estatal d'Administració Tributària tenen garantit –per raó de la seva capacitat econòmica o tècnica, dedicació professional o altres mitjans acreditats– l'accés i la disponibilitat dels mitjans tecnològics necessaris.

En el cas concret de les societats mercantils, tant anònimes com de responsabilitat limitada, s'ha considerat que totes elles –independentment de la seva dimensió– disposen dels mitjans tecnològics necessaris per ser incloses en el sistema de notificació en adreça electrònica habilitada. Aquestes entitats ja estan obligades avui a presentar telemàticament la majoria de les seves declaracions tributàries, per la qual cosa les dites entitats compten actualment amb la capacitat necessària per accedir als mitjans tècnics necessaris per rebre notificacions i comunicacions per mitjans electrònics. A totes aquestes entitats, la normativa mercantil els imposa obligacions comptables i registrals que impliquen una capacitat tècnica, econòmica i organitzativa més gran que la que els pugui exigir la inclusió en el sistema de notificació en adreça electrònica habilitada. D'altra banda, avui dia hi ha un ús generalitzat dels mitjans electrònics per a les comunicacions, cosa que permet considerar que les societats mercantils no són alienes a aquesta realitat social i no han de trobar dificultats per disposar dels mitjans tecnològics necessaris per ser incloses en el sistema d'adreça electrònica habilitada.

En virtut d'això, a proposta de la vicepresidenta segona del Govern i ministra d'Economia i Hisenda, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres, en la reunió del dia 29 d'octubre de 2010,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte establir els supòsits en què les persones i entitats que es detallen a l'article 4 estan obligades a rebre per mitjans electrònics les comunicacions i notificacions administratives que els faci l'Agència Estatal d'Administració Tributària en l'exercici de les seves competències.

Article 2. *Sistema de notificació en adreça electrònica habilitada.*

L'Agència Estatal d'Administració Tributària practica notificacions electròniques a les persones i entitats compreses en aquest Reial decret mitjançant l'adhesió al sistema de notificació en adreça electrònica que regula l'Ordre PRE/878/2010, de 5 d'abril, per la qual s'estableix el règim del sistema d'adreça electrònica habilitada que preveu l'article 38. 2 del Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre.

Article 3. *Àmbit d'aplicació.*

1. Les persones i entitats a què es refereix l'article següent estan obligades a rebre per mitjans electrònics les comunicacions i notificacions que efectuï l'Agència Estatal d'Administració Tributària en les seves actuacions i procediments tributaris, duaners i estadístics de comerç exterior i en la gestió recaptatòria dels recursos d'altres ens i administracions públiques que té atribuïda o encomanada, prèvia recepció de la comunicació que regula l'article 5.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, l'Agència Estatal d'Administració Tributària pot practicar les notificacions pels mitjans no electrònics i en els llocs i les formes que preveuen els articles 109 a 112 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, en els supòsits següents:

a) Quan la comunicació o notificació es realitzi amb motiu de la compareixença espontània de l'obligat o el seu representant a les oficines de l'Agència Estatal d'Administració Tributària i sol·liciti la comunicació o notificació personal en aquest moment. Aquesta opció no correspon a l'obligat quan concorrin les circumstàncies que preveu la lletra b) següent.

b) Quan la comunicació o notificació electrònica sigui incompatible amb la immediatesa o celeritat que requereixi l'actuació administrativa per assegurar-ne l'eficàcia.

c) Quan les comunicacions i notificacions hagin estat posades a disposició del prestador del servei de notificacions postals per lliurar-les als obligats tributaris amb antelació a la data en què l'Agència Estatal d'Administració Tributària tingui constància de la comunicació a l'obligat de la seva inclusió en el sistema d'adreça electrònica habilitada.

3. Si en alguns dels supòsits esmentats a l'apartat anterior l'Agència Estatal d'Administració Tributària arriba a practicar la comunicació o notificació per mitjans electrònics i no electrònics, s'han d'entendre produïts tots els efectes a partir de la primera de les comunicacions o notificacions correctament efectuada.

4. En cap cas s'efectuen a l'adreça electrònica habilitada les comunicacions i notificacions següents:

a) Aquelles en les quals l'acte que s'ha de notificar va acompanyat d'elements que no són susceptibles de conversió en format electrònic.

b) Les que, d'acord amb la seva normativa específica, s'han de practicar mitjançant personal en el domicili fiscal de l'obligat o en un altre lloc assenyalat a l'efecte per la normativa o en qualsevol altra forma no electrònica.

c) Les que efectua l'Agència Estatal d'Administració Tributària en la tramitació de les reclamacions economicoadministratives.

d) Les que contenen mitjans de pagament a favor dels obligats, com ara xecs.

e) Les adreçades a les entitats de crèdit adherides al procediment per efectuar per mitjans electrònics l'embargament de diners en comptes oberts en entitats de crèdit.

f) Les adreçades a les entitats de crèdit que actuen com a entitats col·laboradores en la gestió recaptatòria de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, en l'exercici del servei de col·laboració.

g) Les adreçades a les entitats de crèdit adherides al procediment electrònic per a l'intercanvi de fitxers entre l'Agència Estatal d'Administració Tributària i les entitats de crèdit, en l'àmbit de les obligacions d'informació a l'Administració tributària relatives a extractes normalitzats de comptes corrents.

h) Les que s'han de practicar amb motiu de la participació per mitjans electrònics en procediments d'alienació de béns duts a terme pels òrgans de recaptació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

5. Les notificacions corresponents a procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat en què aquest o el seu representant hagi assenyalat un lloc per a notificacions diferent de l'adreça electrònica habilitada de l'un o l'altre s'han de practicar en el lloc assenyalat per l'interessat o el seu representant. Quan, després de dos intents, no sigui possible fer la notificació en el lloc assenyalat per l'interessat o el seu representant per causes no imputables a l'Administració, l'Agència Estatal d'Administració Tributària pot practicar la notificació a l'adreça electrònica habilitada del representant o de l'interessat si aquell no la té o aquest no actua per mitjà de representant.

Article 4. *Persones i entitats obligades.*

1. Estan obligats a rebre per mitjans electrònics les comunicacions i notificacions administratives que en l'exercici de les seves competències els adreça l'Agència Estatal d'Administració Tributària les entitats que tinguin la forma jurídica de societat anònima (entitats amb número d'identificació fiscal –NIF– que comenci per la lletra A), societat de responsabilitat limitada (entitats amb NIF que comenci per la lletra B), així com les persones jurídiques i entitats sense personalitat jurídica que no tinguin nacionalitat espanyola (NIF

que comenci per la lletra N), els establiments permanents i sucursals d'entitats no residents en territori espanyol (NIF que comenci amb la lletra W), les unions temporals d'empreses (entitats el NIF de les quals comença per la lletra U), i les entitats el NIF de les quals comenci per la lletra V i es correspongui amb un dels tipus següents: agrupació d'interès econòmic, agrupació d'interès econòmic europea, fons de pensions, fons de capital de risc, fons d'inversions, fons de titulització d'actius, fons de regularització del mercat hipotecari, fons de titulització hipotecària o fons de garantia d'inversions.

2. Igualment, amb independència de la seva personalitat o forma jurídica, estan obligats a rebre per mitjans electrònics les comunicacions i notificacions administratives que els practiqui l'Agència Estatal d'Administració Tributària les persones i entitats en les quals es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que estiguin inscrites en el Registre de grans empreses que regula l'article 3.5 del Reglament general de les actuacions i els procediments de gestió i inspecció tributària i de desplegament de les normes comunes dels procediments d'aplicació dels tributs, aprovat pel Reial decret 1065/2007, de 27 de juliol.

b) Que hagin optat per la tributació en el règim de consolidació fiscal, regulat pel capítol VII del títol VII del text refós de la Llei de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret legislatiu 4/2004, de 5 de març.

c) Que hagin optat per la tributació en el règim especial del grup d'entitats, regulat en el capítol IX del títol IX de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit.

d) Que estiguin inscrites en el Registre de devolució mensual, regulat a l'article 30 del Reial decret 1624/1992, de 29 de desembre, Reglament de l'impost sobre el valor afegit.

e) Les que tinguin una autorització en vigor del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària per presentar declaracions duaneres mitjançant el sistema de transmissió electrònica de dades (EDI), d'acord amb el que disposa l'article 4 bis del Reglament (CEE) 2454/93 de la Comissió, de 2 de juliol de 1993, pel qual es fixen determinades disposicions aplicables del Reglament (CEE) 2913/92 del Consell, pel qual s'estableix el Codi duaner comunitari.

3. L'obligat ha de ser exclòs del sistema d'adreça electrònica habilitada quan deixin de concórrer en ell les circumstàncies que en van determinar la inclusió en el sistema, sempre que ho sol·liciti expressament, per mitjà d'una sol·licitud específica presentada per mitjans electrònics a la seu electrònica de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

L'Agència Estatal d'Administració Tributària disposa del termini d'un mes per resoldre sobre la sol·licitud.

En cas que l'acord sigui estimatori, ha de contenir la data des de la qual és efectiva l'exclusió del sistema i ha de ser notificat en el lloc assenyalat a l'efecte per l'interessat o el seu representant o, si no, a l'adreça electrònica habilitada de l'un o l'altre. La data d'efectivitat de l'exclusió no pot passar d'un mes des de la data en què s'hagi dictat la resolució.

En cas que l'acord sigui denegatori, perquè s'entén que no s'han deixat de complir les circumstàncies determinants de la inclusió en el sistema de notificació en adreça electrònica habilitada, s'ha de notificar en el lloc assenyalat a l'efecte per l'interessat o el seu representant o, si no, s'ha de posar en el termini d'un mes a disposició de l'obligat a l'adreça electrònica habilitada de l'un o l'altre.

En cas que en el termini d'un mes no s'hagi resolt expressament la sol·licitud d'exclusió, s'ha d'entendre que, a partir del venciment del termini esmentat, l'obligat deixa d'estar inclòs en el sistema de notificació en adreça electrònica habilitada. Aquesta exclusió per la manca de resolució dins del termini escaient té la mateixa eficàcia que si s'hagués dictat resolució estimatori dins de termini. Això no és obstacle perquè, si segueixen concorrent les circumstàncies determinants de la inclusió en el sistema de notificació en adreça electrònica habilitada, l'Agència Estatal d'Administració Tributària pugui notificar a l'obligat la seva nova inclusió en l'esmentat sistema de conformitat amb l'article 5.

Article 5. *Comunicació de la inclusió.*

1. L'Agència Estatal d'Administració Tributària ha de notificar als subjectes obligats la seva inclusió en el sistema d'adreça electrònica habilitada. Aquesta notificació s'ha de fer pels mitjans no electrònics i en els llocs i les formes que preveuen els articles 109 a 112 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària. Addicionalment, l'Agència Tributària ha d'incorporar aquestes comunicacions a la seva seu electrònica (<https://www.agenciatributaria.gob.es/>) als efectes que puguin ser notificades als seus destinataris mitjançant compareixença electrònica amb els requisits i les condicions establerts a l'article 40 del Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desplega parcialment la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

2. En els supòsits d'alta en el Cens d'obligats tributaris la notificació de la inclusió en el sistema d'adreça electrònica habilitada es pot fer juntament amb la corresponent a la comunicació del número d'identificació fiscal que li correspongui.

3. Quan en aplicació de l'apartat 1 anterior es practiqui la notificació de la inclusió en el sistema d'adreça electrònica habilitada, per mitjans electrònics i no electrònics, s'han d'entendre produïts tots els efectes a partir de la primera de les notificacions correctament efectuada.

Article 6. *Pràctica de notificacions.*

1. L'accés a les notificacions practicades per l'Agència Estatal d'Administració Tributària mitjançant el sistema a què es refereix l'article 2 d'aquest Reial decret l'han d'efectuar els subjectes obligats en la forma que estableix l'Ordre PRE/878/2010, de 5 d'abril, per la qual s'estableix el règim del sistema d'adreça electrònica habilitada que preveu l'article 38.2 del Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, així com mitjançant enllaç des de la seu electrònica de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, identificant-se mitjançant un sistema de signatura electrònica d'acord amb la política de signatura electrònica i certificats en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

2. Les persones jurídiques i entitats sense personalitat poden accedir amb el sistema de signatura electrònica corresponent a la persona jurídica o entitat, així com amb el de les persones que hagin acreditat la seva representació amb la corresponent inscripció en el Registre d'apoderaments de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

3. En el cas d'atorgament de poder, degudament inscrit en el Registre abans esmentat, per a la recepció electrònica de comunicacions i notificacions l'accés a l'adreça electrònica habilitada el pot efectuar tant l'interessat com el seu representant, i aquest últim s'ha d'acreditar amb el seu corresponent sistema de signatura electrònica.

4. En el supòsit que preveu la lletra e) de l'article 4.2 anterior les corresponents comunicacions i notificacions s'han de dirigir a l'adreça electrònica habilitada del titular de l'autorització a què fa referència l'apartat esmentat.

5. L'Agència Estatal d'Administració Tributària ha de certificar la notificació d'un acte a través de l'adreça electrònica habilitada, d'acord amb la informació que hagi de remetre el prestador del servei d'adreça electrònica habilitada. Aquesta certificació, que es pot generar de manera automatitzada, ha d'incloure la identificació de l'acte notificat i el seu destinatari, la data en què es va produir la posada a disposició i la data de l'accés al seu contingut o en què la notificació es va considerar rebutjada per haver transcorregut el termini legalment establert.

Disposició addicional primera. *Remissió al règim d'adreça electrònica habilitada.*

Les referències efectuades en aquest Reial decret a l'Ordre PRE/878/2010, de 5 d'abril, per la qual s'estableix el règim del sistema d'adreça electrònica habilitada que preveu l'article 38.2 del Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, s'han d'entendre efectuades així mateix a qualssevol disposicions per les quals es reguli el sistema d'adreça electrònica habilitada.

Disposició addicional segona. *Aplicació supletòria del Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desplega parcialment la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.*

Per al que no disposa aquest Reial decret s'aplica supletòriament el que disposa el Reial decret 1671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desplega parcialment la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

Disposició final. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'1 de gener de 2011.

Madrid, 29 d'octubre de 2010.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta segona del Govern
i ministra d'Economia i Hisenda,
ELENA SALGADO MÉNDEZ